

Kredi Sigortası Genel Şartları

Yürürlük Tarihi : 01.02.2009

A- SİGORTANIN KAPSAMI

A.1- Sigortanın Konusu

Bu sigorta sözleşmesi ile kararlaştırılan kredili satış ve kredili hizmet işlemlerinde alıcının; A.1.1. İflas etmesi, A.1.2. Tüzel kişi olması halinde, borçlarını ödeyememesi nedeniyle hakkında tasfiye kararı alınması, A.1.3. Borçlarının ödenmesi ile ilgili olarak bir mahkeme veya yetkili bir resmi merci tarafından tüm alacaklıları bağlayan kısıtlayıcı bir karar alınması, A.1.4. Borç ödemesinde acele düşmesinin belgelenmesi veya bu durumun sigortacı tarafından kabul edilecek başka bir şekilde kanıtlanması suretiyle yapılan icra takibinin sonuçsuz kalması, A.1.5. Borçları ile ilgili konkordato ilan etmesi ve hukuki olarak yukarıda belirtilen durumlara eşdeğer görülen diğer haller sonucu satıcı konumundaki sigortalının Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaptığı satışların bedelini kısmen veya tamamen alamaması nedeniyle uğrayacağı maddi zararlar, A.1.6. Ayrıca sözleşme olması şartı ile; yukarıda sayılan hallerin dışında alıcının sözleşmede kararlaştırılan şartlarla mal veya hizmet bedelini ödememesi (temerrüt) hali teminat altına alınmıştır.

Teminat poliçede belirtilmek şartıyla yukarıda sıralanan riziko gruplarından sadece biri veya birkaçı veya tamamı için verilebilir.

A.2- Tanımlar

Bu genel şartlarda geçen:

Azami Faturalama Dönemi: İhracat satışlarında malların sevk edilmesi ve hizmetlerin sunulması, yurt içi satışlarda ise malların teslim edilmesi ve hizmetlerin sunulmasından itibaren faturanın kesilmesi için geçen azami süreyi,

Vade Tarihi: Alıcı ile yapılan sözleşmede belirtilmesi gereken veya fatura ile alıcı tarafından taahhüt edilen borcun ödeme gününü gösteren tarihi,

Uzatılmış Vade Tarihi: Vade tarihinin uzatıldığı yeni ödeme tarihini,

Borç: Alıcı ile yapılan sözleşmede altında alıcının sigortalıya ödemek durumunda olduğu bir veya birden fazla fatura bedelini,

Alıcı: (Değişik-Yürürlük:25.08.2011) Mesleki faaliyeti çerçevesinde hareket eden ve sigorta sözleşmesi kapsamında sigortalı tarafından gönderilen mal ve/veya verilen hizmetlerin bedellerinin ödenmesinden sorumlu olan gerçek/tüzel kişiyi,

Vesaik Mukabili Satış: Satış şartları doğrultusunda, ancak söz konusu mal ile bağlantılı ödemelerin tam ve eksiksiz olarak yapılması sonrasında, efektif ödeme dokümanlarının alıcıya ulaşmasından sorumlu bankaya veya diğer yetkili aracıya verilmesine kadar malların üzerinde satıcının kontrol hakkının sürdüğü satış işlemini,

Kredi Limiti: Sigortacının herhangi bir alıcı ile ilgili olarak üstlendiği azami sorumluluk tutarını,

Teslimat: Malların alıcı veya onun adına hareket eden kişi adına belirtilen yerde ve koşullarda hazır edilmiş olması, vesaik mukabili satışlarda ise malla ilgili dokümanların teslim yerine ulaşması ile teslimatın gerçekleştirilmiş olacağını,

Sevkiyat: Ürünlerin satış sözleşmesinde belirtilen teslim yerine taşıyacak üçüncü taraflara teslim edilmesi halini,

Vadesi Geçmiş Borç: Bir satış veya hizmet sözleşmesi ile bağlantılı borcun satış veya hizmet sözleşmesi içinde veya başka bir şekilde belirtilen tarihte ödenmemesi,

Borçlu Alıcıdan Yapılan Tahsilatlar: Tazminat ödemesi öncesinde veya sonrasında, aralarında sınırlama olmaksızın alıcının sigortalıya veya sigorta şirketine yaptığı ödemeler; geç ödeme sonrasında sigortalının veya sigortacının aldığı faiz ödemeleri, sigortalının veya sigortacının elindeki teminatların çözülmesinden veya paraya çevrilmesinden elde edilen gelirler; alıcının, sigortalı bilgisi ve kabulü doğrultusunda düzenlediği her türlü iade faturası; alıcı veya sigortalı tarafından takas beyan edilmiş olması sonucunda elde edilen değer; malın satış faturasında belirtilen değerinin %50'sinden (anlaşma ile başka bir oran belirtilmemiş ise) az olmamak kaydı ile sigortalının geri alabileceği veya elden çıkarmayabileceği malların, paraya çevrilmesinden elde edilen tutar da dahil, alıcı veya üçüncü taraflardan alınan miktarları,

Temerrüt: Borcun alıcı tarafından kararlaştırılan vadede ödenmemesini ifade eder.

A.3- Sigorta Sözleşmesinin Kapsamı

Teminat, sigortalının muhtelif alıcılarla yaptığı sözleşmelere göre faturalandırılan ve bedeli özel şartlarda belirlenen azami vade süresi içinde ödenmesi kararlaştırılan mal ve hizmet satışlarına uygulanır. Aksi kararlaştırılmadıkça, sigortalı ile alıcılar arasında düzenlenen satış sözleşmelerine göre yapılan tüm satışların sigorta kapsamında bulunması esastır. Sigortalı bu amaçla, söz konusu satış sözleşmeleriyle ortaya çıkan cirosunu özel şartlarda belirlenen usullere göre sigortacıya beyan eder.

Aksi kararlaştırılmadıkça sigorta teminatı, sigorta süresi içinde yurtdışına sevk edilmiş olan mallar veya hizmetler veya yurtiçinde teslim edilmiş olan mallar ve hizmetlerden doğan alacakları, bu mal veya hizmetlerle ilgili faturaların, sigorta süresi dahilinde ve azami faturalama dönemi içinde düzenlenmiş olması kaydıyla kapsar.

A.4- Sigorta Sözleşmesinin Süresi ve Teminatın Başlaması

Sigorta sözleşmesi özel şartlarda belirtilen süre için tanzim edilmiştir. Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğlen saat 12.00'de başlar ve öğlen saat 12.00'de sona erer.

Aksi kararlaştırılmadıkça teminat, sigorta sözleşmesi süresi içinde olması ve faturaların azami faturalama dönemi içinde düzenlenmiş olması kaydıyla, ihracat satışlarında malların sevk edilmesi ve hizmetlerin sunulması, yurt içi satışlarda ise malların teslim edilmesi ve hizmetlerin sunulması ile başlar.

Konsinye satış, gümrük antreposunda satış ve ticari fuarada tanıtım esnasındaki satışlarda, satış sözleşmesinin konusunu halen Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında bulunan malların teşkil etmesi ve satışın sigorta sözleşmesinin kapsadığı bir ülkede mukim bir alıcıya yapılması hallerinde teminatın işlerlik kazanması için sigortalının faturayı sigorta süresi içinde tanzim etmiş olması şarttır.

A.5- Teminatın Tesisi ve Tadili

Sigortalı bu genel şartlarda içeriği tanımlanan satış sözleşmelerine ilişkin olarak her bir alıcının onaylanması ve söz konusu alıcılara kredi limiti tahsis edilmesi amacıyla sigortacıya başvurmakla yükümlüdür.

A.5.1. Kredi Limiti Talebi İsmen Yapılmış Alıcılar

Teminat, sigortalının yazılı olarak onayladığı alıcılarla sigortalının yaptığı satış sözleşmelerinden doğan alacakları için geçerlidir. Sigortalı tarafından yapılan talebin kabulü halinde sigortacı, bir kredi limit formu ile söz konusu alıcı için tahsis ettiği kredi limitini bildirir. Teminatın şartları ve sigortacı tarafından alınması talep edilen önlemler bu formda belirtilir.

Alıcıların onaylanması halinde teminat, sigortalının ilgili alıcı için yaptığı kredi limiti başvurusunun sigortacı tarafından alındığı tarih itibarıyla veya bu tarihten sonra yapılan satışlar ile ilgili olarak ortaya çıkan kredi rizikoları için geçerli olur.

Sigortalı, kredi limitinin artırılmasını sigortacıdan talep edebilir. Bu talebin onaylanması halinde, yeni kredi limiti onay tarihinden itibaren geçerli olur.

A.5.2. Kredi Limiti Talebi İsmen Yapılmamış Alıcılar

Teminat, özel şartlarda belirtilen haller için sigortalının henüz ön onayını vermemiş olduğu alıcılara yapılan satışlarla da uygulanır. Ancak;

- Sigortalının alıcı için yapılan onay başvurusunu daha önce reddetmemiş,
- Bundan önce alıcı ile yapılan alışverişlerde her bir teslimat için ödemenin zamanında yapılmış olması gerekir.

Kredi limiti talebi ismen yapılmamış alıcılara tahsis edilen kredi limitinin miktar ve koşulları özel şartlarda belirtilir.

A.6- Sigortalının Ödeme Yükümlülüğü

Alıcının satış sözleşmelerinden kaynaklanan borçlarını ödeyememesi sonucu sigortalının uğradığı maddi zarar için, özel şartlarda daha kısa bir süre belirlenmemiş olması halinde:

A.6.1. Alıcının iflası halinde, tazminat talebinin tasfiye memuru tarafından kabulü şartı ile veya B.2 maddesinde belirtilen müdahale talebinin sigortacıya intikal etmesinden itibaren beş aylık sürenin dolması ile,

A.6.2. Diğer hallerde müdahale talebinin sigortacıya intikal etmesinden beş ay sonra,

A.6.3. Yukarıda belirtilen tüm hallerde, özel şartlarda belirtilen meblağdan az olması durumunda, müdahale talebinin sigortacıya intikal etmesinden iki ay sonra, sigortalının tazminatı ödeme yükümlülüğü doğar. Tek alıcıya yapılan satışla ilgili sigorta sözleşmesinde veya politik risklerde, yukarıdaki süreler özel şartlarda değiştirilebilir.

A.7- Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki nedenlerden birinin sonucunda doğrudan veya dolaylı olarak satış bedellerinin ödenmesini engelleyen veya geciktiren haller sigorta teminatı dışındadır:

A.7.1. Bir Ayırım Olmaksızın Yurt İçi ve İhracat Satışlarında Teminat Dışında Kalan Haller

A.7.1.1. Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer atıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyonlar veya radyo-aktivite bulaşmaları ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri tedbirler (bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım "füzyon" olayını da kapsayacaktır),

A.7.1.2. Bedeli teslimden önce ödenen veya bir banka ya da özel finans kurumu tarafından teminat mektubu verilmek suretiyle teyit edilen veya sigortalının ülkesindeki bir banka tarafından gayrikabirücu vesaik karşılığı akreditif verilmek suretiyle teyit edilen satış,

A.7.1.3. Sigortalının, vekilinin, yardımcılarının veya sigortalı adına hareket eden herhangi bir kişinin satış sözleşmesi hükümlerini yerine getirmemesi ihmali, hatası, suistimali veya satış bedelini tahsil eden herhangi bir bankanın iflası, ihmali veya hatası,

A.7.1.4. Mal veya hizmet mübadeleleri, mal veya hizmet karşılığı satışlar.

A.7.1.5. Biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak zararlar dahil olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

A.7.1.6. Ödenmemiş olan bir borç ile ilgili olarak sigortalının olumsuz bilgi bildirimini veya vadesi geçmiş borç bildiriminde bulunduğu veya bulunmuş olması gereken alıcılara yapılmış olan sevkıyat, teslimat veya hizmet sağlamadan doğan zararlar.

A.7.1.7. Sigortalının, ödeme gücünü içine düşüğünü bildiği alıcılara, yapılmış olan sevkıyat, teslimat veya hizmet sağlamadan doğan zararlar.

A.7.1.8. Vade tarihinden veya uzatılmış vade tarihinden sonraki faiz, herhangi bir ceza veya masraflar.

A.7.1.9. Malın evsafına ve durumuna veya satış veya kredi anlaşması hükümlerine ilişkin olarak sigortalı ile alıcı arasında ihtilaf çıkması,

A.7.2. Yurt İçi Satışlarda Teminat Dışında Kalan Haller

A.7.1 maddesinde sayılan hallere ilave olarak aşağıdaki haller de teminat kapsamı dışındadır:

A.7.2.1. Savaş, düşman hareketleri, çarpışma (savaş ilan edilmiş olsun, olmasın), ihtilal, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati askeri hareketler,

A.7.3. İhracat Satışlarında Teminat Dışında Kalan Haller

A.7.1 maddesinde sayılan hallere ilave olarak aşağıdaki haller de teminat kapsamı dışındadır:

A.7.3.1. Alıcının acentesinin veya mal bedelini tahsil eden bankanın ödeme gücünü kaybetmesi veya ödemediği kaçınması sebebiyle mal bedelini ödenmemesi,

A.7.3.2. İhracatçı veya alıcının ihracat ve ithalat rejimi hükümlerini gereği gibi yerine getirememesi sebebiyle ortaya çıkan zarar,

A.7.3.3. Vesaik mukabili satışlarda sigortalının ilgili mevzuata veya teamüle uygun hareket etmemesi sonucunda mal üzerindeki kontrolünü kaybetmesinden doğan zararlar.

A.7.3.4. (Değişik- Yürürlük:25.08.2011) İlan edilmiş olsun ya da olmasın, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Daimi Üyesi ülkelerinin ikisi ya da daha fazlası arasındaki savaş hali.

A.8- Ek Sözleşme ile Teminat Altına Alınabilecek Haller

(Değişik- Yürürlük:25.08.2011) Aşağıdaki haller aksine sözleşme yoksa teminat dışındadır. A.8.1. Deprem, yanardağ püskürmesi, sel ve su baskını, yer kayması gibi doğal afetler,

A.8.2. Siyasi veya ekonomik bir olay veya benzeri herhangi bir yasal veya idari önlem,

A.8.3. Sigortalının özel sektör dışında faaliyet gösteren alıcılara yaptığı satış,

A.8.4. Sigortalının gerçek kişi olması halinde; kendisinin, hısımları ve akrabalarının, tüzel kişi olması halinde; münhasıran sigortalının, ortaklarının, iştiraklerinin ve yöneticilerinin; hısımları ve akrabalık, ortaklık, iştirak ve yöneticilik ve benzeri bağılıklar ile ilişki içinde bulunduğu alıcılara yaptığı satışlar,

A.8.5. (Değişik- Yürürlük:25.08.2011) Sigortacının muhtemel riziko hali nedeniyle teminatı azaltması veya kaldırmasını takiben, son altı ay içinde düzenlenen satış sözleşmelerine ilişkin olarak, sigortalının poliçede belirlenecek bir süre içinde yapmaya mecbur olduğu teslimatlar için, daha önce yürürlükte olan teminatın, sigortacının teminat limitini azalttığı veya kaldırdığı alıcıya ilişkin olarak A.1 maddesinde sayılan hallerden birinin söz konusu olmaması kaydıyla devam ettirilmesi.

A.9- Muafiyet

Sigortalının B.4 maddesine uygun olarak hesap edilen zararının özel şartlara göre tespit edilen kısmı sigortacının sorumluluğundadır. Bakiye münhasıran sigortalının sorumluluğunda kalır ve ayrıca sigorta ettirilemez. Aynı şekilde

kredi limitini aşan ve genel olarak sigortacı tarafından teminata dahil edilmemiş olan borcun tamamı, münhasıran sigortalının sorumluluğunda kalır ve ayrıca sigorta ettirilemez. Tespit edilen muafiyet sigorta sözleşmesinde belirtilir. Özel şartlarda başka bir şekilde belirtilmedikçe, sigortalının kredi talebi ismen yapılmamış alıcılar için hesap edilen zararının % 50'si sigortacının sorumluluğundadır.

B- ZARAR VE TAZMİNAT

B.1- Muhtemel Zarar Hali ve Rizikonun Ağırlaşması

Sigortalının, bir alıcının ticari veya mali durumu ile ilgili herhangi bir olumsuz bilgidен veya teslimat veya ödeme belgelerinin tevdiinde herhangi bir zorluk veya olağan dışı bir durumdan veya sözleşmenin ifası ile ilgili teminatların tesisinden veya sigorta sözleşmesinin kapsadığı bir zarara yol açabilecek herhangi bir olaydan veya borç ile ilgili bildirimlerden veya açılan davalardan haberdar olur olmaz durumu sigortacıya bildirmesi ya da sigortacının böyle bir durumu saptaması muhtemel zarar halidir.

Muhtemel zarar halinde sigortacı, C.6 maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak ve gerekçelerini belirterek bildirim yapmak suretiyle, bir veya birden fazla alıcı ile ilgili veya bazı sözleşme tipleri ile ilgili teminatı azaltabilir veya kaldırabilir.

(Değişik- Yürürlük:25.08.2011) Sigortacının bu şekilde teminatı azaltması veya kaldırmasını takiben, son altı ay içinde düzenlenen satış sözleşmelerine ilişkin olarak, sigortalının belirlenecek bir süre için yapmaya mecbur olduğu teslimatlar için daha önce yürürlükte olan teminat ek sözleşmeyle kaspama alınabilir.

Borç ile ilgili herhangi bir temerrüt hali, sigortalı tarafından vade tarihinden veya uzatılmış vade tarihinden itibaren 60 gün içinde sigortacıya bildirilir. Bu süre özel şartlarda belirtilmek kaydıyla vade veya uzatılmış vadeden itibaren 30 güne indirilebilir.

Bu bildirim yapılmadığı takdirde sigortalı teminattan yararlanma hakkını kaybeder.

Alıcının iflası başlamış veya tasfiye memuru, yediemin veya ilgili makam tayin edilmişse ya da vade tarihinden veya uzatılmış vade tarihinden itibaren 30 gün içinde borcun tam olarak ödenmemiş olması durumunda, sigortacı tarafından açıkça yetki verilmedikçe, sigortalı söz konusu alıcı ile ilgili olarak herhangi bir teslimat yapamaz veya vade tarihinin uzatılmasını kabul edemez.

Muhtemel zarar bildiriminden sonra yapılacak herhangi bir tahsilat derhal sigortacıya bildirilir.

B.2- Müdahale Talebi

Sigortalı her bir muhtemel zararlar ilgili olarak sigortacının müdahale etmesini istemek (müdahale talebinde bulunmak) zorundadır.

Müdahale talebinin yapılması gereken en geç tarih özel şartlarda belirtilir. Bu tarih, fatura vadesini izleyen 30 uncu gün ile vadesi geçen borç bildiriminden sonraki 60 ıncı gün arasındaki bir gün olarak belirlenir.

Bununla beraber, sigortalı, tek alıcının söz konusu olduğu poliçelerde, müdahale talebini, en geç fatura vade tarihinden itibaren 30 gün içinde göndermekle yükümlü olduğu gibi; alıcının iflâsı halinde de, iflâsı öğrenir öğrenmez müdahale talebinde bulunmak zorundadır.

Sigortalı müdahale talebi ile, sigortacının sorumluluğu dışında kalan kısım da dahil olmak üzere, borcun tamamına ilişkin olarak sahip olduğu hakların kullanılması hususunda sigortacıyı tam yetkili kılar ve kendi adına hareket edilmesini teminen her türlü yetki belgesini ve vekaleti sigortacıya verir.

Müdahale talebinin sigortacıya intikal etmesi, sigorta sözleşmesiyle ilgili bir tazminat talebinde bulunulması anlamına gelir.

B.3- Tazminatın Şartları

Sigortalıya tazminat talep etme hakkını veren zararın sigorta edilmiş bir riskin sonucu olması ve zarara sebep olan olayın meydana gelmesinden önce onaylanmış kredi limit formunda belirtilen tüm koşulların yerine getirilmiş olması zorunludur.

Sigortalının alacak tutarı veya haklarının geçerliliğinin ihtilafı olduğu hallerde tazminatın ödenmesi, bu ihtilafın kesinleşmiş bir mahkeme veya hakem-bilirkişi kararı ile sonuçlanmasına kadar ertelenir. Bu hüküm, sigortalının alıcıya olan borçlarından kaynaklanan ihtilaflara da uygulanır.

B.4- Zararın Hesaplanması

Sigortacının sigorta sözleşmesi uyarınca sigortalıya her bir hasarla ilgili olarak ödeyeceği azami tazminat tutarı, aşağıda A ve B başlıkları altında sıralanan kalemler arasında mevcut olan farktır:

- A: (I) Sigortalının sattığı mal veya verdiği hizmete ilişkin olarak düzenlediği fatura veya faturaların KDV hariç tutarı
(II) Bu fatura tutarına ilave edilecek aşağıdaki hususlar:
- Teminata dahil olduğu durumda KDV,
- Geç ödemeden kaynaklanan faiz, herhangi bir ceza veya masraf hariç olmak kaydıyla, alıcının sigortalıya ödemekle yükümlü olduğu ve sözleşmede geçen paketleme, yükleme, navlun, sigorta masrafları ve vergiler.

- B: (I) Sigortalı ve sigortacı tarafından borçlu alıcıdan yapılan tahsilatlar,
(II) Borcun ödenmemesine bağlı olarak sigortalının yapmaktan kurtulmuş olduğu harcamalar
(III) Malların satışından elde edilen tutar.

Özel şartlarda, söz konusu malların satış kabiliyetinin kısıtlı olduğuna ilişkin bir hüküm bulunmadığı takdirde, bu malların satışından elde edilen tutar fatura edilmiş meblağın % 50'sinden daha az olamaz.

B.5- Tazminat Tutarı, Ödenmesi ve Sonuçları

Ödenecek tazminat, alıcıya tahsis edilen kredi limitiyle sınırlı olarak hesaplanan zarardan, A.9 maddesine göre belirlenecek olan muafiyetin düşülmesi suretiyle hesaplanır.

Sigortacının ilgili sigorta döneminde ödeyeceği azami tazminat toplamı, özel şartlarda belirtilen azami tazminat ödeme tutarı ile sınırlıdır. Azami tazminat ödeme tutarı en büyük alıcı limitinden düşük olmamak kaydıyla sigortacı ve sigortalı arasında belirlenir.

Sigortacı, tazminatı, ödeme yükümlülüğünü doğuran bilgi ve belgelerin kendisine ulaşmasından itibaren en geç 30 gün içinde sigortalıya ödemek zorundadır.

Tazminat ödemesinden sonra bu ödemenin herhangi bir sebepten dolayı tamamen veya kısmen ödenmemesi gerektiği ortaya çıkarsa söz konusu tutar, sigortacının sigortalıya yapacağı bir bildirim sonrasında 10 gün içinde sigortalıdan tahsil edilir.

Rizikonun gerçekleşmesi halinde, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar, fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

B.6- Halefiyet

Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca, hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortalı, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorludur.

İhracat kredi sigortasında sigortalının kambiyo mevzuatından kaynaklanan yükümlülükleri her halükarda kendi üzerinde kalır.

B.7- Rizikoya İlişkin Olarak Sigortalının Yükümlülükleri

Sigortalı, bir alıcının ticari veya mali durumu ile ilgili herhangi bir olumsuz bilgiden veya teslimat veya ödeme belgelerinin tevdiinde herhangi bir zorluk veya olağan dışı bir durumdan veya sözleşmenin ifası ile ilgili teminatların tesisinden veya sigorta sözleşmesinin kapsadığı bir zarara yol açabilecek herhangi bir olaydan veya borç ile ilgili bildirimlerden veya açılan davalardan haberdar olur olmaz durumu sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortalının bu sigorta kapsamında yükleneceği rizikonun tayini için sigortacıya yardımcı olması ve rizikoyla ilgili olarak bildiği tüm ayrıntıları sigorta sözleşmesinin yürürlüğe girmesinden önce sigortacıya iletmesi zorludur.

Sigortalı, satış işlemine başlarken ve devamında rizikonun tutarı ve süresini de dikkate alarak azami dikkati göstermekle ve bütün işlemleri sigortalı değilmişçesine aynı dikkat ve özenle yürütmekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigortacının önceden yazılı izni olmaksızın alıcının borcu ile ilgili herhangi bir haktan veya teminattan feragat edemez, tamamen veya kısmen iskonto kabul edemez ve borçla ilgili herhangi bir anlaşmaya, uzlaşmaya giremez veya herhangi bir düzenleme yapamaz. Ancak sigortalı, sigortacının ön izni olmaksızın sigortacıya bilgi vererek alıcının kabul ettiği son kredi şartlarıyla belirlenen son ödeme süresini, özel şartlarda belirtilen ödeme süresini aşmamak kaydıyla uzatabilir.

Sigortalı, alıcının vade tarihinde ödeme yapmaması halinde borçla ilgili zararı gidermek veya asgariye indirmek üzere gerekli tüm önlemleri sigortalı değilmişçesine almak ve bu durumla ilgili olarak sigortacının vereceği bütün talimatları yerine getirmekle, alıcı kefiline veya herhangi bir üçüncü kişiye karşı olan hakları da dahil olmak üzere borçla ilgili bütün haklarını korumak için gerekenleri yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülükler tazminatın

ödenmesinden sonra da devam eder. Alınan önlemlere ilişkin giderler, bu önlemler faydasız kalmış olsa bile sigortacı tarafından ödenir .

Sigortalı sözleşme ile ilgili haklarını ve yükümlülüklerini yerine getirdiğinin ispatı amacıyla, sigortacının talep edebileceği bütün bilgi ve belgeleri sigortacıya temin eder. Sigortalı, sözleşme ile ilgili olarak sigortacı tarafından yapılacak incelemelere izin verir.

B.8- Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Sigorta ettiren B.7 maddesinde sayılan yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

Sigorta ettiren, kasten yükümlülüklerine uymaz ve zarar miktarını kasten arttırıcı eylemlerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer.

B.9. Alacak Hakkı Üzerindeki Tasarruflar

Sigortalı, sigorta sözleşmesi uyarınca sigortacıya karşı sahip olduğu tazminat alacağını ancak sigortacının yazılı onayı ile başkasına temlik edebilir. Temlik işlemi sigortalının iş bu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin hiçbirini ortadan kaldırmaz. Tazminat alacağını devralmış kişi, tazminat ödemesi ile ilgili olarak sigortalıdan daha fazla bir hakka sahip olamaz ve sigortacının işbu sözleşmeden doğan tüm hakları, temlikten hiçbir şekilde etkilenmeksizin, aynen geçerli olmaya devam eder.

Sigortalının yukarıdaki koşullar çerçevesinde tazminat alacağını devretmiş bulunduğu kişi, bir finansal kurum olduğu takdirde, sigortalı, sigortacının onayı ile bu finansal kuruma sigorta sözleşmesinden doğan borçlarını da nakil edebilir.

B.10. Değişikliklerin Bildirilmesi

Sigortalı yasal statüsünde veya faaliyetlerinin nitelik yahut kapsamında önemli bir değişiklik olduğunda, bunu en geç 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Sigortalının ödeme gücünün içinde olması veya faaliyetlerine son vermesi durumunda, sigortacı, söz konusu olayın ortaya çıktığını öğrendiği tarihten itibaren en geç sekiz gün içinde iş bu sözleşmeyi sona erdirmeye hakkına sahiptir.

(Değişik- Yürürlük:25.08.2011) C.2. maddesinin diğer hükümleri saklıdır.

C- ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1- Sigorta Priminin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması

Sigorta primi, özel şartlarda belirlenen her dönem itibariyle, sigortalının yine özel şartlarda belirtilen usullere göre sigortacıya beyan etmesi kararlaştırılan satış sözleşmelerinden oluşan cirosu esas alınarak belirlenir.

Ancak, sigortalı özel şartlarda belirlenen her dönem için, asgari bir prim ödemek zorundadır. Sigortalının, özel şartlarda belirlenen her dönem itibariyle beyan etmesi kararlaştırılan cirosu esas alınarak belirlenen primin, aynı döneme karşılık gelen asgari primden fazla olması halinde, asgari primi aşan kısım sigortalıdan tahsil edilir.

Sigortacının sorumluluğu, asgari primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksitin poliçenin tesliminde ödenmesi ile başlar. Aksi kararlaştırılmadıkça, asgari primin tamamının veya ilk taksitin ödenmemesi halinde, poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu şart poliçeye yazılır.

Taksitle ödenmesi kararlaştırılmış olan asgari primin ve sigorta prim taksitlerinin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigortalıya bildirilir. Sigortalı, prim taksitlerinin herhangi birini vadesinde ödemediği takdirde temerrüde düşer. Prim ödeme borcunda temerrüde düşülmesi halinde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Sigortacının ödeme yükümlülüğü doğduğu takdirde, poliçede belirtilmiş olması kaydıyla, sigortalının cirosu esas alınarak belirlenecek primin, sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat tutarını aşmayan kısmı muaccel hale gelir.

C.2- Sigortalının Sözleşme Yapıldığı Sırada ve Sözleşme Süresince Beyan Yükümlülüğü

C.2.1. Sigortacı sigorta sözleşmesini, sigortalının beyanı ile teklifname, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı sorulara verdiği cevaplara dayanarak yapar.

C.2.2. Sigortalının sözleşme yapıldığı sırada ya da sözleşme süresi içinde beyanı gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik ise ve bu durum, sigortacının prim kaybına neden oluyor, sözleşmeyi yapmamasını ya da daha ağır şartlarla

yapmasını gerektiriyorsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigortalı, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmedeği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması, sigortacının gerçeğe aykırı veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde söz konusudur.

(Değişik- Yürürlük:25.08.2011) Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektirir hâllerden ise; asgari prim hariç, sigortacı bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

Sigortalının kasıtlı davrandığının anlaşılması halinde sigortacının tazminat ödeme borcu ortadan kalkar, bu durumu bilmeksizin ödenen tazminat geri alınır. Sigortacı asgari primden az olmamak üzere, o güne kadar bildirilen ciro üzerinden hesaplanan prime hak kazanır.

C.2.3. Sigortalının kastının bulunmadığı durumlarda, sigortacı tazminatı, tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.2.4. Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3- Menfaat Sahibinin Değişmesi

Sigorta sözleşmesi süresi içinde menfaat sahibinin değişmesi halinde, sözleşme hüküm ifade etmeye devam eder ve sigortalının sözleşmeden doğan hak ve borçları yeni hak sahibine geçer. Değişiklik halinde, sigortalı ve sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi durumu 15 gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahibi de sigortanın varlığını öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde sözleşmeyi feshedebilir. Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir, varsa fazlası yeni hak sahibine iade edilir.

Menfaat sahibinin değişmesi halinde, taraflarca fesih hakkının kullanılmaması durumunda, ödenmesi gereken prim borcundan sigortalı ile yeni hak sahibi birlikte sorumludur.

Sigortalının ölümü halinde, sözleşmeden doğan bütün hak ve borçlar yeni hak sahibine veya sahiplerine geçer.

(Değişik- Yürürlük:25.08.2011) C.2. maddesinin diğer hükümleri saklıdır.

C.4- Yasal Giderler

Sigortacı tarafından veya sigortacının onayıyla sigortalı tarafından zarara ilişkin olarak ödenen yasal giderler, özel şartlarda aksine bir hüküm bulunmadıkça aşağıda belirtilen şekilde karşılanır:

C.4.1. Yasal giderlerin özel şartlarda belirtilen tutardan az olması halinde tümü sigortacı tarafından karşılanır.

C.4.2. Yasal giderlerin özel şartlarda belirtilen tutardan fazla olması halinde;

C.4.2.1. Tazminatın ödenmesinden önce sigortalı tarafından yasal işlemlere ilişkin olarak veya zararın azaltılması amacıyla ödenen giderler zarar hesabında dikkate alınır;

C.4.2.2. Tazminatın ödenmesinden sonra ödenecek olan giderler sigortacı tarafından karşılanır.

C.5- Soruşturma, İnceleme ve Müdahale Giderleri

Ödenecek primlere ilaveten sigortalı, sigortacının alıcılar veya muhtemel alıcılar ile ilgili olarak yapacağı veya yaptıracığı soruşturma ve inceleme giderlerine özel şartlarda belirlenen şekilde iştirak eder. Aynı şekilde sigortalı, her bir müdahale talebi için özel şartlarda tespit edilen bir tutarı ödemeyi taahhüt eder.

C.6- Tebliğ ve İhbarlar

Sigortalının bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık eden acenteye yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigortalının son bildirilen adresine noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Alıcılar için belirlenen kredi limitleri, güvenli elektronik imza kullanılarak ve sigortalıya ulaştığı kanıtlanabilecek şekilde elektronik ortamda gönderilebilir. Bu tür bildirimler sigortalı açısından erişilebilir olduğu andan itibaren yapılmış sayılır. Sigorta şirketinin bu limitlere ilişkin olarak ayrıca telefonla, elektronik posta ve sair her türlü araçla bildirimde bulunması mümkündür.

C.7- Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya ilişkin öğreneceği ticari ve mesleki sırların, sigortalı ise sigortacı tarafından alınan kararların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

C.8- Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketinin merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu yerdeki, sigortalı aleyhine açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.9- Zamanaşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zamanaşımına uğrar.

C.10- Özel Şartlar

Sigorta sözleşmesine bu genel şartlara aykırı düşmemek ve sigortalının aleyhine olmamak kaydıyla özel şartlar konulabilir.